

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Admînistratîa: Iași, str. Gh. Mîrăescu 17

Sub direcțunea unui Comitet

Anul X No. 2049 - Marti 3 Decembrie 1913

POLITICE

Liberitatea întrunirilor

Nu știm pînă la ce punct trebuie să facem legătura între cele două «evenimente» ale zilei de ieri, — alegera centralului studențesc — de altfel ne efectuată — și rolul elementului studențesc în spargerea întrunirii socialiste de ieri, urmată de devastarea sălii Caragiale.

Dar legătura există, în tot cazul, între acel unui grup studențesc — și cele întâmpilate în sala de întruire unde, încă odată, sub cunoșute auspicioase universitare, s'a călcăt în picioare un sacru drept constituțional, acel al libertății întrunirilor, al libertății cuvintului.

Căci întruirea n'a dat loc unei elocuții de păreri, de principii, e una dinucioasă violență pusă la calu premeditată.

In cursul celor din urmă două luni, atât mica sală Caragiale, cât și mareala săla a Teatrului Național, au adăpostit, amindouă, întruniri naționale, convocate deoarece pentru a bîrbi împotriva marilor succese politice, căstigat de guvernul țării pentru bunul ei renom și înălțarea prestigiului ei, — fie pentru a indica guvernului «soluținii» în diverse chestiuni la ordinea zilei. Soluțiuni pe care nu le-a cerut nimănii și de care nu era nevoie decât doar pentru alimentarea activității unei instituții menite a fi culturale și în pericol de a deveni ușoră politica.

Facută cineva dificultăți acelor întruniri? Li s'a aplicat oare procedeu înaugurat în ultimii ani la Iași, de cînd cu spargerea întrunirii publice pentru comemorarea lui Ferrer în sala Pastia, astăzi «Caragiale»?

Acea întruire prezidată de un profesor universitar, d. Paul Bujor, s'a terminat, ca și acea de eri, prin devastarea sălii. Asemănarea de procedeu este o dovadă mai mult, că autorii intelectuali sunt aceiași, lucru care, de altfel, se va afla fără întîzire, căci presupunem că autoritatea cheamă să facă ordine și să garanteze întru către ordinea publică a întrunirilor, va avea mai puțină îngăduire sărintească față de acei care au înscenat excesele acum, ca și în alte împrejurări, în puterea veniecii impunității.

De ce nu s'ar bucura de impunitate un pumn de studenți — care sunt și studenții pumnului — dacă pentru lueruri mult mai grave, — de esență morală și intelectuală — un profesor al lor, un mentor al lor, un apostol al lor, continuă a profita de impunității?

Dintre toate pacatele însă care ar trebui să apere conștiința acestui profesor, acel de a îl propagat excesul în contra libertății gindirii și cuvintului, va cîntări mai greu în fața viitorului, care va fixa răspunderile și va aplica sancțiunile.

te, care trebuie să stie cum să tezaurul. D. Fleva. — Așa dar o dispoziție nouă, dir care vedem, că ministerul de lucrări publice este pus sub tutela consiliului de ministri?

D. Al. Marghiloman. — *Noi instrujiți de situația ce am găsit-o acum trei ani, am votat să luăm măsuri ca starea aceea să nu mai continue. Cind am venit la putere am găsit numeroase credite, multe milioane de titluri de rentă de care ministerul de finanțe hibăr n'avea.*

Proiectul acesta prevede cheltuieli pe șapte ani! Nu e vorba deci numai de actualul ministru de lucrări publice ci de o măsură generală. De altfel, între ministerul de finanțe, cel de lucrări publice și direcția C. F. R. planul de lucru pentru anul 1914 este făcut.

Ministrul de finanțe poate da 60—70 milioane la care se mai poate adăuga o sumă care-care pentru a se începe imediat linia Cobadin—Dobrici—Balicic. Lucrările prevăzute pe 1914 vor lua tot ce putem da. Nu știm însă cine va fi la minister în 1915 și noi nu mai vom să se înceapă lucrări fără rost și apoi guvernul să se găsească în față unii fapti impliniți.

Este vorba în articolul II de o gestiune serioasă a banului public și nimic mai mult (Applause).

Art. II se votează.

Se votează toate articolele următoare fără discuție.

Proiectul se votează în total cu unanimitate. Opoziația s'a abținut.

Explicațiile date, unanimitatea votanților probează de ce călăra sunt băleverne cu care tribunal și trepădușii lui cădău să amească publicul, care însă nu se lasă amăgit de ramolii și şantașii.

NOTA ZILEI

Sistem practic.

Celebra sufragetă londoneză Mrs. Pankhurst a fost eliberată pentru o săptămână de zile din închisoare. Se știe că bărbătescă sufragetă a fost arestată la întoarcere ei din America și transportată de-adreptul de pe vapor în temniță.

Dar d-na Pankhurst și-a pus în aplicare vechiul procedeu, rezistență pasivă la măincare, refuzând să guste alimente.

Toate încercările au fost în zadar. și după o săptămână de tortură pentru autorități, eroina fu eliberată pentru 7 zile după care va fi din nou încarcerată.

Să tot așa își va face pedeapsa cu rindul.

Sistemul poate fi brevetat și generalizat ca singurul garantat de guvern—S. G. D. G.—în Anglia.

MICI POLEMICI

Ce se cere unui ministru ca să îl sătăcă unanimitate în Parlament, cum a avut d. Al. Badaren cu creditul C. F. R.?

Să nu îl sătăcă încrederea tribunului Fleva...

„Seară” face socoteala că pe Blank l'a costat 1000000 lei procesul cu ziarul lui Cișpești.

...și acesta din urmă nu cerea decât 30000!

D. Cehan se plinge că Opinia n'a sătăcat pe oaspeți ardeleni.

Nu prea se suntem reunoscători că ne-au dăruit pe Cehan...

„Gloconda” s'a reîntors la Louvre din Paris.

Așa sunt ele: dispar, dar se rein-

...Cuvîntul crede că △ se ocupă prea mult în „Opinia” de incurcături.

...Cite incurcături financiare ar putea descoperi la gruparea „Cuvîntul”!

„Le Temps” vorbește de d. „Mr. Arion, ministre de justice” într-o corespondență din România.

...A pătit-o scump?

Artiștilă iașani vor să ridice defuncțialui Haret un monument, ca autor al legăturării de 5 la sută.

...În schimb, publicul nu i-a rămas recunoșcător.

Tribunal s'a senzat că n'a vorbit la Cameră, ca să apere la tribunal libertatea presei.

...Intrupărată în îsprăvile bandei Bogdan-Văcărești et comp...

„PROIECTE CRIMINALE”

Așa a calificat d. Vintilă Brățianu — în desvoltarea chestiunii prealabile pe care a ridicat-o eri la Cameră — proiecte ca acela, pentru credifil de 408 milioane destinat căilor ferate. Proiect criminal, pentru că guvernul n'a consumat amânarea lui la infinit — cel puțin pînă atunci cînd liberalii ar putea avea puțină de a și-l însuși și a-

plică. — „Nu ne solidarizați!” — a strigat d. Brățianu, perseverind în concepționea-sălbatecă — atunci cînd d. Badareu, în discuție generală, i-a intins o scindură de scăpare, prin constatarea că întreaga Cameră ie pătrunsă de nevoile țării, pe cari proiectul ie chemat să le satisfacă.

— „Regret că nu înțelegeți și dv. aceste trebuințe ale țării” — i-a ripostat d. ministru al lucrărilor publice, — ripostă usturătoare, distrugătoare pentru reprezentantul unui partid de guvernămînt, dar pe care d. Vintilă Brățianu a lăsat-o fără răspuns.

Fostul primar al Capitalei, care pe ziua de eri a fost în funcțiune de leader al minorității liberales și e mereu în funcțiune de ministerial, a mai dat dovadă de o necunoaștere surprinzătoare a chestiunii de însemnatatea aceleia care se discuta. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— „Inainte de ori-ce” — i-a replicat d. ministru al lucrărilor publice, iar fruntașul liberal a rămas iarăși dator cu răspunsul.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A cerut două linii pentru Argeș. „Proiectul criminal” devine acum un proiect util, susținibil chiar de o amplificare a economiei sale! D. Vintilă Brățianu a fost în nota partidului său: politică de șicană, politică de acaparare, politică de saluri, politică de meschine interese electorale.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— „Inainte de ori-ce” — i-a replicat d. ministru al lucrărilor publice, iar fruntașul liberal a rămas iarăși dator cu răspunsul.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu.

— Si fostul primar al Capitalei, care e deputat de Argeș, și-a regăsit glasul, cînd a venit momentul să plaseze o cerere pentru favorizarea acestui județ. A-junge să subliniem că d. Vintilă Brățianu s'a ridicat în deosebi contra liniei cu podul la Hîrsova, — pod a cărui construcție guvernul, după cum a accentuat d. Badareu, o consideră în deosebi, nu numai necesară, dar și urgentă. — „Chiar înainte de alte lucrări?” — a stăruit cu naivitate d. Brățianu

KALODONT.

PASTĂ DE DINTI

devânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F.A.SARG'S SOHN & CO., Viena-Berlin-Paris
Reprezentant: Sam. Lohi, București,

lacomă a vieții care abia începe să se manifeste. Norul de fulgi se înțăruiște, se distrămă ca a pînză, apoi se strîngă un bulgăre de zăpadă... și joacă, și joacă mereu, înălțindu-se să mai prindă ceva din licările soarelui care coborise de mult.

La intervale se rupe cîte o strămă din gramada lor jucătoare, luncă ca o săgeată de lumină și se lasă unde-va, printre arbori.

În clipa aceea se săvîrșește acutul su-prem al vieții, siugor scop al ființei lor: și adupă onale-nevăzute puncte în care au concentrat viața lor, transmițându-o generației următoare. Sî-au perpetuat spăză, —menirea lor s'a înplinit.

O, misterul creației!...

Sîi ar se adună și grămadă de aripi se lăzește, se distrămă și se adună iar, și joacă tot mai neînfrinat, mai sălbatic,... și cîntă, —cîntă melodia neauăză a vieții care se stinge, în fîsfărea aceea neînțecată.

Sîi noaptea se lasă mai neagră..., și mai albe înceasă fantomaticele aparițuni... și viața curge, curge...

Deodată, o efemera se desface din grup și tăie aerul în goană nebună. Tot mai slab, dar în sfîrșit disperat, vînd să mai fure o clipă de viață, — bat aripele, și încordindu-se, mai sorb un strop din eterul existenței și alunecă, căzînd ca o lacrimă pe lîcul intunecat al apei.

Sîi altele o urmează; din mii de corpuri se desface sofletul, care se întoarce, poate, în lumea de viață vesnică pe care a părăsit-o el; — și pe ochii încrumentat al lacului, după cîteva ceasuri de viață pămîntescă, se intinde pînă albă de cadavre și 'n aer se aşeză nefință, —tăcerea adincă... Dar viața nu s'a stins. Urmașii vor veni...

Si omul, ce-i? — O efemera în stil mare!

Din necunoscut apare și creștinușa a-cea răționabilită, și îndată începe să joace și ea. Repede urcă treptele inflo-rite și naive ale copilăriei; sală de pe trambolina tinereții spre avințurile și visurile ei, rar ajunsă; și acătă de colțuire, abea acoperite de-o urmă de mușchi, de pe stîncă inăturății și —, dacă mai poate să surceze, din vîrful idezelului a-juns, mărețele depărtări, — se coboară apoii în pe panta bătrînetii, susținut de filifirea albă și favoritaroare a amintirilor, și se prăbușește în cele din urmă în neantul vesniciei.

Sîi ce rămîne în urmă? Rămîn urmași zămisliți din instinctul disperat de conservare și operile fecundate de mintile ladrăznețe...

Ce-i viață? — O punte împereită și aurită, pardosită cu lacrimile cristalizate ale durerii, și care leagă cele două vesnice. Pe eu alegăru omenirea gonită de bicii nemilos al Destinului...

Ce-i viață dar? Un fulger care despică intunericul...

O, efemera, efemera...

Eug. D. Relgis

INFORMAȚII

Prinderea banditului Pantelimon se datorează excelentelor măsurări de pază și de poliție, luate la timp de către vigilantul prefect de Suceava, d. Nicu Catargiu.

Desi demisionat astăzi, se cuvine a se releva acest merit al fostului prefect de Suceava.

■ La 10 Decembrie, se va fiina examenul de definitivat pentru conducătorii de grădini de copii.

Comisia examinatoare se compune din d-nii D. Pompei, Gh. Gîhbănescu și d-na Miller Verghi, directoră Azilului "Elena Doamna", membri.

■ Alegera Centralui studențesc n'a mai avut loc eri. Nu se stie bine din ce cauză studenții nu s'au mai prezentat la vot. In parte, de sigur, faptul se datorează senzationalului eveniment de la teatru "Caragiale" unde erau ocupăți o parte din studenții iașani.

■ D. Romulus Voinescu, inspectorul Poliției, a sosit azi dimineață în localitate, pentru a ancheta cele petrecute eri în localitate, cu prilejul intrării din sala Caragiale.

Aceasta în urma telegramei de protestare trimisă primului ministrului de către clubul social-democrat.

D. Voinescu a vizitat în primul rînd sala Caragiale, convingîndu-se de chipul sălbatic cu care a fost devastată.

D. Voinescu continua ancheta.

■ A apărut "Razna", revistă săptămânală — no. 2.

Intrunirea din sala Caragiale

În sala Caragiale urmă să aibă loc eri dimineață cîntării publică, convocată de clupul social-democrat, pentru a discuta: reforma electorală, chestia agrară și chestia evreiască.

Intrunirea a fost înșănsă impedeată și a dat loc la mari turbărări.

Aseară a avut loc la clubul social-democrat o intrărire de protestare în potrivă celor petrecute.

Au vorbit d-nii Cristescu, Vîrinceanu, Bujor și alții, cari au povestit cele petrecute la intrări.

Înălță arată conducătorii socialisti :

Intrunirea a început la ora 10 dimineață. Sala era arhișină și muncitorii foarte calmi. Au vorbit d-nii: Vîrinceanu, Diaconiu, Cristescu și Bujor. Acesta din urmă a vorbit de necesitatea exproprierii mărei proprietăți și a domeniilor Coroanei.

În acest moment un grup infim de studenți, între cari se găsea în frunte d. Stratîn, reporter la "Evenimentul" și Stroja, fratele prefectului de poliție, încercă să turbure intrării, adresând insulte oratorilor. Muncitorii atunci au scos din sală pe turbărători și intrării a continuat.

După cîteva momente grupul infim de studenți, care se afla în carte, se îngroșase cu alte elemente și cerca să pătrunjească în sală. Muncitorii au pătrunit intrării și intrării continuă. Aceasta a tîntuit pînă la sosirea poliției, care a încurajat pe turbărători. Numai că încurajarea poliției, grupul de turbărători și îndrăznit să spargă difuzoarele, și să pătrundă în sală, după ce mai întâi au spart geamurile și s-au înarmat cu bucăți de lemne și pietre.

Odată pătrunjet în sală, s'a produs o invâlmăsală, din care au ieșit răniți din ambele părți. Poliția — mai spuneau cîntării dela clubul social-democrat — a tîntuit parte turărătorilor, lovind și arestatind pe muncitori.

După terminarea cîntărilor, s'a redactat și expediat telegrama "următoare":

D-lui Ministru Președinte,
București

Partidul socialdemocrat înțind astăzi intrării publică în sala Caragiale pentru chestia agrară, evreiască și total universal, o minoră de studenți în frunte cu rectorul "Evenimentului" Stratîn și fratele prefectului Stroja, însoțiti de o bandă de turbărători de profesioniști, au devastat localul sub ochii și protecția poliției.

Muncitorii ușor de dreptul de apărare au fost brusecați de poliție care a îngăduit și supraveghiat săvîrșirea brutalităților. Sunt numeroși răniți, sala complet devastată. Numai calmul nostru se da-torează că n'au fost omorui.

Cerem anchetă întructă în suși prefectul de poliție, care patronează bande antisemite și antisocialiste, este o permanentă primejdie pentru ordinea publică a Iașului și libertăței cetățenești.

In numele partidului social democrat:
M. Gh. Bujor, C. Popovici, Gh. Cristescu, Em. Vîrinceanu, Vasile A. Diaconiu.

Din cercurile studenților naționaliști se arată că propunerea unui mic grup de studenți de a se întreprinde intrării sociale și a fost dezaprobată de majoritatea studenților naționaliști, care nu se solidarizează cu acțiunea micului grup de intrători. Între alii d. V. Iamandi a declarat unui colaborator al nostru cele de mai sus.

Ziarul "Dimineața", înregistrează o declaratie a Prefectului de poliție, care zice că n'a fost informat că intrării va fi tulburată și că bănuște, că tulburarea se datoră unei înțelegeri între naționaliști și liberali.

Cei mai mulți dintre răniți au fost pașați la farmacia Verner și apoi s'au risipit pe la casele lor. Au fost răniți din ambele tabere.

Cei arătați au fost puși curind în libertate, în afară de muncitorii Duca și Posner, cari nu se cunosc motivele, pentru care continuă încă și îl deținuți.

In oraș a dominat totă ziua o mare surexitare, în urma celor întimplăte.

Vineri 6 Decembrie hramul bisericii Sf. Neculai Domnesc, serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pi-men.

P. S. S. Arhiepiscop Antim, vicarul Mitropoliei, va oficia hramul la biserică Sf. Neculai din str. Socola.

D. Francisc Spanier, absolvent al facultății de medicină din Iași, a fost numit medic auxiliar pentru combaterea epidemiei din județul Teleorman.

A spărat "Razna", revistă săptămânală — no. 2.

Mișcarea funcționarilor judecătorescă

Congresul funcționarilor judecătorescă din Iași

Eri Duminică 1 Decembrie ora 1 jom. p. m. s'a deschis congresul parțial al funcționarilor judecători, la care au participat funcționari din circumscripția curtei de apel din Iași.

Apoi d-nii Lascăr Antoniu senator, G. Săndulescu, decanul baroului de avocați, E. Herovanu deputat, G. Mirzescu deputat, Osvald Teodoreanu avocat, Cezar Simionescu avocat, C. B. Penescu avocat, X. Eracleide avocat, G. Netter avocat, S. Gheorghescu avocat, Septimiu avocat, Mihai Borcea avocat, Paul Eracleide avocat, etc.

Să proclamă ca președinte pe cel mai vechi grefer, d. T. Vasiliu, greferul trib.

Roman, care mulțumește pentru onoarea ce i s'a făcut ca să prezideze acest congres parțial și funcționarilor judecători, deschis în Capitala Moldovei, care este leagăul unirii și d-sa și de 32 de ani la carul justiției și regăzit, că nu poate prezida congresul, fiindcă sici se află un grefer mai destoinic de el, care e d. L. Mancaș grefer de curte.

D. I. M. Mancaș, mulțumește pentru onoarea ce i se face de a prezida acest congres, arată scopul intrării pentru a că se îmbunătățească soarta funcționarilor judecători.

D. T. Vasiliu, arată rolul funcționarilor judecătorescă în magistratură, arată că de puțin sunt plăti și zice că ne-am admis ai și pentru ca să ne expunem nevoie și păsările noastre care le cunoaștem cu toții și trebuie să fie cunoscute și de alții.

D. Lascăr Antoniu senator și avocat salută pe congresiști în calitate de avocați ai Iașului, vorbesc pe larg despre revanșările drepturilor funcționarilor judecători, care sint atât de legitime cereri și doresc realizarea dorințelor ca domnilor statului, care contribue prin umărul caru-l pune prin ramură lui, să fie jinută cererea lor în seamă, săgădind că tot ce va sta prin putință va face, adică pe lîngă ca avocat și în calitate de om politic să ducă în parlamentul țării glasul sincer și interesul obșteș al funcționarilor.

D. G. Mirzescu e de părere că această intrărire să aibă caracterul pur profesional, vorbesc mai departe despre munca care o depune funcționarilor judecătorescă, începînd de la arhivarul de la judecătoratul de pace, arată că de mult funcționarii judecătorescă și judecători pe magistratură, arată că de mizerabilă e starea funcționarilor.

D. G. Săndulescu, mulțumește penînă cinstea ce i s'a făcut de a fi chemat la cel dintîu congres parțial al funcționarilor judecătorescă, să asociază la doleanțele cunoscute de toți, cu tot sufletul fiindcă sunt intrării într-un singur corp toți funcționarii judecătorescă și urează un bun succes.

D. Osvald Teodoreanu, avocat, arată munca ce o depune funcționarul judecătoresc, începînd de la copistul de la judecătoratul de pace, arată că de mult funcționarii judecătorescă și judecători pe magistratură, arată că de mizerabilă e starea funcționarilor.

D. C. B. Penescu, mulțumește pentru manifestarea pe care i-o arată funcționarii judecătorescă, vorbesc ne cunoscători în calitate de avocati al Iașului, ci ca fost deputat local din partea baroului, urind congresul general, arată că de mizerabilă e starea funcționarilor.

D. C. Roban, Grefer de Curte, mulțumește tuturor funcționarilor judecătorescă, cari s'au adunat într'un număr așa de mare, și spune că de înălțător ar fi congresul general, dacă va fi prezentat de d. Ministrul de Justiție.

D. G. Vartic e de părere ca d. Roban și d. Osvald Teodoreanu, avocat, să fie delegați funcționarii din Iași ca să vorbească la congresul din București.

D. I. Mancaș, cetește telegrama, adresată d-lui Ministru de Justiție, pe care o dă în intregime:

D-lui Ministru de Justiție

București

Deplină încrezătoare în înaltele Domniei Voastre sentimente de dreptate și protecție pentru noi, respectuos vă rugăm să bine-voiți a patrona cu prezența D-voastră, intrării prin delegați a tuturor funcționarilor judecătorescă din țară în Capitală, în zilele de 8—9 Decembrie pentru confațuire spre îmbunătățirea searăi lor.

In numele funcționarilor judecătorescă, urmează îscăliturile greferilor din circumscripția Curtei de Apel din Iași.

Inainte de a se slîrji intrării D. I. Mancaș, cetește moțiunea prin care funcționarii judecătorescă își arată doleanțele lor.

■ Pensiiile civile și militare pe lună curentă se vor plăti la Administrația finanțiară, cu începere de la 12 Decembrie.

■ Pentru eri au fost chemați la ministerul instrucției, absolvenții școalei normale pentru a-și alege locurile în învățămînt.

■ Biserica Sf. Dimitrie din Hîrlău, zidită de Petru Rareș, fiind declarată ca monument istoric, în curînd se va începe restaurarea ei.

■ Societatea cintăreșilor "Dimitrie Suceveanu", care a dat un concert în sala episcopală, din Kîșinău, sub conducere d-lui Grigoriu, a avut un strălucesc.

A asistat elita orașului, precum și viitorul episcop, care a felicitat călduroș pe d. Grigoriu, pentru frumoasele cintăreșe și naționale ce le produs.

■ Preotul D. Dimitrie parohul bisericii din Lungani comuna Voinesti, diplomat și școală normale Vasile Lupu, a fost numit pe ziua de 1 Decembrie învățător la școală din acel sat.

■ Ministerul instrucției publice a hotărît un al doilea examen, pentru absolvenții de liceu căzuți la examen, dacă au vrîsta de 20 ani.

Societatea de Științe de la Universitatea noastră, care publică revista de cercetări: „Annales scientifiques de l'Université de Jassy”, va ține săptămânal publică, astă seară Luni 2 Decembrie, la ora 8 jumătate, în amfiteatrul laboratoarelor de Zoologie și Fiziologie.

La ordinea zilei sunt următoarele comunicări:

A. Dare de samă asupra mersului și stării actuale a societății și revistei, făcută pe d. I. Borcea, secretarul societății și prim redactorul revistei.

Comunicări originale.—D. V. Butoreanu. Calcaruri și Dolomii cristaline din masivul cristalin de la Broșteni.

D. C. Popovici—Asupra ecuației lui La place.

D. P. Bogdan.—Reprezinența sunetului în licide.

D. I. Sriban—Structura celulei adipocite la ciclostomi și Hirudinea.

D. M. David.—a) Despre Rhinoceros leptothorax din Tertiul moldovenesc; b) Plante fosile din pliocenul moldovenesc.

D. Fințescu—Contribuții la biologia florătorului Hyponomena mallinella.

■■■ In urma disensiunilor de la centralul Studențesc, o parte din studenți declară că se abțin de la alegerile ce urmăresc să aibă loc în ziua Dominică; cealaltă parte a înaintat Rectorului următoarea:

Declarăriune

Subsemnatii studenți ai facultăților de Drept, Litere și Știință, candidați pentru locurile de reprezentanți ai facultăților respective în comitetul „Centralul Studențesc”.

A vind în vedere că enormă majoritate a studenților ieșani se desinteresează în mod complet de mersul „Centralului Studențesc”; avind în vedere că numai o minoritate de studenți și-a manifestat în diferite chipuri interesul său pentru această societate; avind în vedere că în cîntele unei universități studențești o grupă s-a declarat pentru votarea pe facultăți și o altă grupă împotriva acestei modalități de votare; avind în vedere că chiar dacă această minoritate de studenți n-ar fi fost divizată, și ar fi participat toată la alegeri, comitetul ales n-ar fi nici pe departe reprezentantul real al studenților ieșeni; avind în vedere faptul că și această minoritate este divizată, agravă și mai mult situația lucrurilor; avind în vedere că a participat în felul acesta la alegeri este să dă o existență artificială „Centralul Studențesc”; avind în vedere că cauza acestei stări este insuși temeiul greșit al înființării Centralului și societatea a studenților nepuțind exista din cauza diversității de preocupări și nici nu există, după cunoștința noastră, în nici un orăș universitar din lume.

Subsemnatii declară că și retrag candidaturile pentru locurile de reprezentanți ai facultăților respective în comitetul „Centralul Studențesc”.

■■■ Mulțumim celor 160 de studenți, care înaintând memorialul conoscut, au crezut că pot da viață, prin stabilirea unei norme sănătoase de votare, unei instituții care n'avea germenii de viață în Iași constituia ei.

Si credem că un inceput de organizare sănătoasă a vieții studențești nu poate avea loc de căci pornind, ca orice organizare de indivizi, de la organizarea grupelor mai mici studențești, în specie a studenților difuzorilor facultății, rămnind ca viitorul să rezolve chestia unificării tuturor acestor asociații studențești în una generală.

C. Motăs, P. Constantinescu, G. A. Mătache, A. Popov, D. Botescu, P. C. Popovici, D. P. Georgescu, I. Romanuc.

Iași, 1 Decembrie 1913

■■■ Un congres al directorilor de iachisori.—Din inițiativa d-lui Gh. Mihailescu, directorul iachisori central din Iași se va ține un congres al directorilor de iachisori. D-sa a adresat un apel celor chemați și se întră în liceul data de 9 Decembrie 1913 în Capitală. În esență ordinea de zi a congresului ar urma să discute următoarele chestiuni:

1) Mijloacele cele mai eficace și posibile față de starea actuală a localurilor iachisoriilor care pot constitui un regim rational înzind la corecționarea condamnațiilor, ferindu-i de contagiile.

2) Modalitatea reorganizării iachisoriilor cuprinzând incorporarea arresturilor preventive la iachisoriile centrale, sub privigherea și controlul exclusiv al direcției generale.

3) Selecționarea personalului; stabilitatea în funcții și mărirea lejerității.

■■■ Școlare.—D-na Lucreția Borcescu, institutoare la școală Nr. 6 din Nicolina a obținut un concordat de o lună.

— S'a acordat un concordat de o lună d-nei Hrisia Pantelimonescu, învățătoare la școală din Tomești-Gorjani.

— D-na Alexandrina Gaman a fost numită învățătoare suplinitoare la școală din Framușele (com. Mădirian).

— Preotul D. Dimitriu a fost numit învățător la școală din Lungani (com. Voinești), în locul d-lui I. Berescu demisionat.

— D. C. Mircea învățător la școală din Framușele, a fost permisă la școală din „Alexandru cel Bun” com. Vlădeni.

— Pe ziua de eri, au fost chemați la minister normaliștii și normalistele ab-

solvente, pentru a-și alege locuri în învățământul primar rural.

■■■ Aflăm cu multă părere de rău incertea din viață a d-nei Maria Lupu, soția d-lui Gh. Lupu, secretarul serviciului sănătății al orașului. Defuncta mama d-lui judecător de instrucție Lupu și soacra d-lui Th. Bădăreni, directorul liceului internat.

■■■ Conferință.—Ieri Diminică la ora 5 p. m. d. prof. Murgoci, și-a dezvoltat conferința ce o anunțase de mai înainte asupra teritoriilor anexate, Dobrogea și Delormanu?

Există un public numeros, care a răspălit cu aplauze repetitive pe meritul conferinței.

D-sa s-a luat ca parte specială de tratat structura geologică a terenului din acele localități și mai seamă hidrografia celor ținuturi.

Astăzi asemănarea dintre aceste părți noi și restul Dobrogei e aproape perfectă, singur Delormanul (pădurea blestemă) face excepție. Aici, unde ar fi fost altă dată păduri, dar acum aproape nu mai sunt lipsă de apă e aproape completă.

Sunt pe încă odată foarte bine construite, aproape monumentale, dar ele nu pot deserve locația așa ca lipsa apei să nu se simte.

In multe sate oamenii au săpat pâlniță și au făcut lauuri artificiale, cari se alimentează cu apa de ploaie, apă care să fără a se primeni.

Aici apoi se vară necurătenie din sat sau bivali, porci etc.; iar oamenii în caz de lipsă mare tot de aici iau apă de băut.

D. profesor a arătat prin proiecții toate cele explicate de d-sa.

D-sa a spus că din 280,000 locuitori cît ține acea regiune anexată, pe care găsește că râu o numește lumea cadrilater, majoritatea o formează turci, mai ales în Delorman.

Se crede după cum spune d-sa că această regiune ar fi fost dea dreptul ocupată de Turci, iar că pînă în venirea lor, după bătălia din 1444 de la Varna, nu se găsește pe acolo nici un neam de oameni.

Locuitorii de prin acele regiuni își reuniră pe la cîmpenele. Proiecțiile care îl arată îngăduind pe acolo în haine de sărbătoare erau interesante. Ei își five-ocklockurile la zile anumite, de aceia se zice cîmpenele: cîmpenea de Mercuri, cîmpenea de Vineri.

Dl. conferențiar a făcut să treacă pe dinaintea ochilor spectatorilor, coastă de argint, care începe de la capul Calicorei. Ne spune că d-sa împreună cu alii cîmpenele calători au botăzat regiunea aceasta cu numirea de mai sus. Se perindează coastă mară pînă la Balcani. De asemenea măriile Dunării cu orașele și pozițiunile înconjurate.

D-sa face aprecieri foarte importante asupra productivității agricole pe care o găsește chemată la un frumos viitor.

Arată că în vizită ce a făcut a fost primul d-sa. Impresia cu alii colegii ca d. profesor I. Ursu și alii, cu cari s-a întîlnit în Cavarna. Primirea a fost la înălțime din partea Turcilor și Grecilor, dar nu tot așa din partea Bulgarilor. În special fiind în Cavarna, grecii ne-au primiți ca liberatori.

Si în adevăr ne spune d. Murgoci, cu fruntea grec era condamnat la moarte de Bulgari. Dinsul sătăție într-un beciu, aşteptând executarea sentinței. Se întăregea bucuria lui și a celorlalți cînd oștile române au intrat în acea localitate și i-a liberat?

Conferința s-a terminat la ora 6 jumătate mulțumire susținută tuturor celor ce au asistat.

■■■ Judiciare.—Curtea de apel s. II a condamnat la o lună închisoare corecțională pe L. N. Popa din com. Focuri, pentru făș în acte publice.

■■■ De asemenea condamnat pe Hermann Grünstein din Bălățeni, judecător la 15 zile închisoare, pentru abuz de încredere.

— A mai condamnat la 100 lei amenda și pe Neculai Grigorescu pentru banerul săpăt.

— De asemenea condamnat pe P. Iosă și o lună închisoare pentru lovire.

— A admis în parte apelul lui Alex Iliescu în procesul pentru reziliere contractul de arendare a teatrului din Slănic, obligind pe d-na Ana Iliescu să plătească în termen de 15 zile, suma de 3100 lei cu titlu de daune.

— Continuarea desbatelor în procesul dintre Marco Fischer cu principalele M. Sturza și procurorul trib. Botoșani, privitor la legătură truștilor, vor continua la Curtea de Apel Marti 3 Decembrie.

■■■ Concertul Sliwinski Se anunță pe 9 Decembrie un concert Sliwinski-artist pianist pe care presa străină nu se spunea al numii „Cel mai mare virtuos al timpului”.

Biletele la Agenția Thalia.

A apărut:

Noua lege a firmelor

Toți comercianții să se grăbească să și procure pentru a se conforma. Noua lege prevede amenzi pînă la 5000 lei pentru contravenienții.

Se afilă de vînzare la Tipografia H. Goldner. Un exemplar 25 bani

■■■ Cel mai mare succes al cinematografului, „Regale Aerului” grandioasă desfășurare din viață modernă se reprezintă astă seară Luni 2 Decembrie pe ecranul cinematografului Pathé-Frères din spațiuul săzătorei Circului Sidoli.

D-ra Gabrielle Robine

„Regale Aerului” cuprinde 5 părți mari și poate fi clasată cu drept ceva cînd primă.

tre cele mai reușite filme apărute pînă astăzi. Această desfășurare prin expoziție ei clară, prin înscenarea ei fără seamă și interpretare superioară este perfecția artei în imaginea înșinuită.

„Regale Aerului” e cea mai modernă piesă care ne arată lupta înverșunată și fără înțețare a omului contra dezvoltării elementelor și pe lîngă abundența situațiilor emoționante și interesante filmul cuprinde cele mai senzionaționale atracții, sporturi, vederi instructive, științifice etc. etc.

Marele public va înțelege, va avea o viață placere văzind desfășurarea și va aplauda acest film.

D-ra Gabrielle Robine, cea mai frumoasă femeie a Franței, steaua Comediei Franceze din Paris, interpretează primul rol.

Noul program mai cuprinde o splendidă comedie finală.

Noua orchestră sub conducerea talentului și simpatiei capel-maistru Const. Lazar, acompaniază desfășurarea pieselor.

SALI PORJES

Vechea și renumita Magazie de MODE și CONFECȚIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoștință Onor. sale cliențele și a Onor. Public, că s'a mutat și nou aranjat în PIATA UNIREI, vis-a-vis Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova”, unde a înființat și un atelier pentru confecționări.

Berăria „LUTHER”

— PIATA UNIREI —

Primul local de consumații cu băuturi indigene și străine.

Bucătărie de primul rang. Minări calde și reci la oră ce oră dia zi și noapte.

Bere specială din româna.

Fabrica „LUTHER”

Bere neagră Bock și Bere blondă a la München.

C O N C E R T

sub conducerea maestrului Gh. Drigoi Simbătă, Duminică și sărbătorile Matineau de promenadă

Locul este încălzit cu calorifere.

Se primește abonamente lunare.

Bancale și Nunți cu prețuri cît se poate de avantajoase.

HOTEL EUROPA de primul rang, camere de la 3 lei în sus, calorifer și lumină electrică.

Sub conducerea cunoștinții Antreprenor, I. ZENTNER.

Un Piano scurt (Bondoib) fabrică reputată, în stare perfectă se cumpără de urgență.

Adresa Tipografia H. Goldner.

Borhotul Fabrică de bere „Zimbru” strada Păcurari No. 91 este DE VÎNZARE.

A se adresa la Fabrică.

Fabrica de Vătă și Piapome

„GLORIA”

LAZARE & GUSTAV RECHLER

— IAȘI —

Singura fabrică sistematică care rivalizează cu produse similare străine, recomandă tuturor producătorilor să aibă

Vătă gumată pentru confecționări

albă și neagră în pachete de 800 și 1000 grame a 4, 6, 8, 10 sau 12 metri într-un pachet.

Piapome calitate recunoscută superioră și cu îngrijire lucrate din satin, creton, poms și atlas în orice dimensiune, precum și piapome speciale de botz.

Comenzile pentru Moldova sunt a se adresa: biouroului de agențură și comision Maurice Brauchfeld, Iași

De vînzare sau DE INCHIRIAT una casă cu 6 odăi, un Antret, un vitraj, deosebit un Antret cu șlefuri în stradă și prin curte, Sub sol, odată care poate servi de sofragerie bucătărie, camăru, Lemnărie, Luminiș, Apă în stradă. Adresa Sfîntul Sava No 6!

Do

Facem Cadou 7000 ceasoarnice

Suntem decisi să dăm gratis, 5000 ceasornice cu scocuri de a respondere la cele mai bune ceasornicile nostru cromometrici DELTA și acasă numai în schimbul plății lucrului, adică cu **11 Lei**. Ceasornicul cromometric DELTA este un ceas de precisiune de mare eleganță modernă, montat într-o cutie de argintă și care costă 20 de lei. Avem dispuse pentru acest scop alti geni de 2000 de ceasornice DELTA astăzi pentru domni și doamne. Aceste ceasornice posedă asemenea un excelent meș regula. Cutile sunt fabricate din metal DELTA care nu pierde niciodată culoarea aurului și care este acoperită printr-un procedeu electric în un carat de aur veritabil, astfel că după apărarea lor, este imposibil de a distinge aceste ceasornice de acelora de aur veritabil. Aurul DELTA este acum cea mai bună imitație de aur și îl garantă 15 ani. Aceste ceasornice costă de ordinul 30 lei și sunt dării deosebite. În anul 2000 le dăm și dării normale în schimbul prețului lucrului, adică 14 lei bugetar. Recomandăm în acela timp de 3 ani bugetul mers și aceleră 2 feluri de ceasornice. Este întrăvăiat în cadoul, cea ce facem cu aceste ceasornice și noi presupunem ca în schimb veți recomanda ceasornicile și cassa noastră cunoștințelor dumneavoastră. Puteti păcăla de la 1500 de lire și mai multe, de la 2000 de lire și mai multe, noi contăm pe mere cumpărături, cari singure acestea vor lăsa o profitabilă.

Poștem de la 1000 de lire și mai multe, de la 2000 de lire și mai multe, noi contăm pe mere cumpărături, cari singure acestea vor lăsa o profitabilă.

In casă de nu va convin laună la poartă. Lanțuri foarte moderne în argintă și ambră asortate la aceste ceasornice cu leia 2.50 în loc de 5. In aur DELTA cu leia 3.50 în loc de 8. Adresat comanda la Maison d'exportation R. FEITH, Lugano (Suisse).

Francall scrierea cu 25 banii.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE asigură și sfârșitul Nevralgiei cu totul prole de cămbout. Magnezie, Camphigia, Selenita, Acetona, emulsională, acetă și diversă curăță reacția nervilor celor patite remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebuie luate la masă. În dimineață se luan 3 hapuri, unul la dejun, și unul la cina, săra. Dacă bolnavul nu a simțit vreo neagră, va lucea și hapsuri la două sau trei dimineață, unul la dejun, și unul la cina, săra. Nu trebuie să te mal de căt și pe ce.

A se avea: Les Virtueuses Fleurs Moussette de CLIN & C°, de PARIS, și o certă experiență de la Drapăchi și Farnaschi.

Invenția

Ceasornicăria

RUDOLF

JASSY

CEASORNIȚE
de mare Precisjune
ALPINA. Union Horlogère
și toate mărurile bune
canoscute cu prețurile
originale.

Catalogul gratis

Ateliere speciale pentru Ceasornicărie, Bijuterie, Gravure,
Optică și Mecanica fină.

Berlineză-Îași

DULBERG

Piața Unirii
Str. Sculești
No. 1.

Expediție în provincie

RENUMITUL MAGAZIN

„LA INGER“

IAȘI— Strada Stefan cel Mare No. 4.

Face cunoscut Onor, sale cliente, el și Onor. Public, că, cu ocazia Sf. Sărbători a mărit Magazinul său și a sosit un Mare transport de Gramofoane, reputata marca Inger precum și Parlofoane fără goarnă început de la **Lei 35** pînă la **700**.

Asemenea a primit

25,000

plăci, încre-

pind dela **2**

pînă la **35** Lei bucată, cu ultimele nouătăți ca: **Dansuri, Opere** și toate operele noui, cîntate de artiștii trupei „Grigoriu“, precum

și Plăci speciale cîntate de celebri artiști ca **Caruso, Tita Rufo, Tamgwa** etc.

Vast asortiment de Instrumeante muzicale, Mașini de cusut Biciclete, Arme de vânăt, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn și fer etc.

Vinde și cu plată în rate.

Si-a

om

om